

full DOMINICAL

ANEU MAR ENDINS

† JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES
Bisbe de Terrassa

El pelegrinatge en la Sagrada Esriptura

A partir d'avui dedicaré diverses cartes a reflexionar sobre diversos aspectes del pelegrinatge. Llegir i meditar els llibres de l'Antic Testament ens ajuda a ser conscients que el poble escollit, el poble d'Israel és primer de tot una comunitat que pelegrina i que és Déu qui va marcant el camí que ha de recórrer. És el camí que segueix Abraham des de la fe, sense saber on anava; és el pelegrinatge del poble d'Israel vers la terra promesa, conduït per Déu en el desert; de la mateixa manera és Déu qui obre el camí per als qui tornen a Jerusalem des de l'exili a Babilònia. En els Evangelis veiem també que Jesús pelegrina al Temple de Jerusalem per les festes de Pasqua, de Pentecosta i dels Tabernacles.

El pelegrinatge d'Abraham és un model per a tots els creients. Ell deixa la seva terra, la seva pàtria i la casa paterna i es posa en

camí amb fe i esperança. Déu li demana que abandoni la seva terra, el seu ambient, les seves arrels per anar al país que li mostrarà. La seva partença demana una obediència i una confiança radicals. Així ens ho explica la carta als Hebreus: «Gràcies a la fe, Abraham quan Déu el cridà obeí a la invitació d'anar-se'n a la terra que havia de posseir en herència. Sortí del seu país sense saber on aniria. Gràcies a la fe residí en el país que Déu li havia promès com si fos un foraster, vivint sota tendes igual que Isaac i Jacob, hereus com ell de la mateixa promesa. És que esperava aquella ciutat ben fonamentada, que té Déu mateix com arquitecte i constructor» (11,8-10).

Abraham rep una gran promesa: arribarà a formar un gran poble. Però la promesa no està exempta d'interrogants: d'una banda,

ell té una edat avançada com la seva esposa Sara, que a més és estèril; d'altra banda se li promet una terra nova però haurà de viure-hi com un estranger. Ell confia en Déu i no es deixa condicionar per les aparences fins i tot quan el seu camí es presenta carregat de misteri. Amb la seva actitud es converteix per a nosaltres en un model de fe, de confiança en Déu, d'ésser conscient d'on es troba la veritable pàtria per al creient i que l'ésser humà en aquesta vida i en aquest món és un pelegrí, en camí constant cap a la pàtria del cel.

El camí d'Israel en el desert és un altre gran paradigma de pelegrinatge que trobem a la Sagrada Esriptura. En un moment concret de la seva història, va arribar al poder a Egipte un nou faraó que no havia conegut Josep, i la por al creixement demogràfic que experimentava el poble d'Israel el portà a oprimir-lo amb càrregues pesades. Déu va escoltar el clam del seu poble i l'alliberà de l'esclavatge per mitjà de Moisès. Un cop sortits d'Egipte es va iniciar una llarga marxa que tingué com a meta la terra promesa. En el transcurs d'aquesta marxa es produiran diferents proves i episodis: dificultats, temptacions, protestes, infidelitats, fins i tot idolatries. Malgrat tot, no els faltará la presència del Déu provident.

El poble d'Israel és un poble en camí, un poble que el Senyor va fer sortir de l'esclavatge d'Egipte i el va guiar fins a la terra que havia promès als seus pares. El pelegrinatge pel desert és una experiència que li va servir com a purificació i maduració. A partir de l'èxode, Israel va viure amb la seguretat cada vegada més intensa d'ésser un poble alliberat per Déu i conduït cap a una terra nova. La travessia del desert és fonamental en l'existència del poble d'Israel, perquè és una experiència evident de la salvació de Déu. El poble sempre tindrà present aquesta experiència fonamental del desert, una etapa de la seva història en la que vivia amb total dependència de Déu i caminava guiat i protegit per Ell. L'èxode serà un memorial sempre viu i present.

ENTREVISTA

Combatre la desigualtat

CRISTINA ROCA

L'any 2018, Càritas Diocesana de Terrassa va atendre més d'onze mil famílies. Un 17,4% de les persones ateses tenien feina, però necessitaven ajuda. Un dels objectius pels quals vetlla Càritas és perquè, tot i la situació personal de cada llar —en el 57% hi ha infants—, aquests puguin tenir una infància digna. Gràcies al compromís de socis, donants i 1.500 voluntaris ha estat possible que Càritas hagi atès totes aquestes persones. La Cristina Roca, treballadora social, és responsable del programa laboral de Càritas Terrassa.

Quines necessitats detecteu?

Les més habituals són de feina i habitatge. Tenim famílies senceres que tenen problemes per accedir al món laboral, i gairebé 2 de cada 10 persones que atenem en edat laboral necessiten ajuda, perquè malgrat estar treballant amb el sou que cobren i la inestabilitat laboral pel tipus de contracte, no poden cobrir les necessitats de la llar.

En què se centra la vostra ajuda principal?

L'acompanyament individual en el programa laboral és la base d'un procés on l'objectiu final és que adquireixin més habilitats i coneixements que els ajudin a una bona inserció i un futur manteniment del lloc de treball. Fem també sessions amb grup per poder diagnosticar què necessita cada participant, i així millorar la seva ocupabilitat; i, conjuntament, establim un pla de treball (formació, recerca de feina...).

Per què hem de prendre consciència que cal ajudar?

Com a cristians estem cridats a portar a terme un compromís amb la gent més vulnerable, començant per la que tenim més a prop, tal com va fer Jesús. La missió de Càritas consisteix a anar a l'encontre dels altres per construir plegats un món millor, i el compromís de la comunitat cristiana és essencial. La dimensió caritativa i social és essencial a la vida de cada cristià. S'ha de tenir coratge i escampar arreu, amb fets, l'ajuda al pròxim, i això els cristians ho hauríem de saber fer molt bé.

Oscar Bardaji i Martin

GLOSSA

ENRIC PUIG JOFRA, SJ
Secretari general de la FECC

Construir junts el futur, el regne!

Poques vegades he concelebrat en la celebració de l'eucaristia d'un casament. Fa unes setmanes, vaig tenir-ne l'oportunitat. L'església, romànica, convidava al recolliment, a escoltar la paraula de Déu i a pacificar l'esperit davant la seva presència, que ens embolcallava en aquell espai sagrat. Els familiars i els amics del nuvi hi ajudaven amb la seva participació i implicació.

El nuvi i la núvia han fet voluntariats de llarga durada en missions catòliques. El seu trobament va ser una mica complicat. Guerres, migracions, persones que sofrien fugint d'infern... també, però, l'amor que es posa en camí i surt de les zones de confort per acollir, ajudar i estimar. L'homilia del mossèn tenia aquestes experiències com a referons: [...]. «Ens heu convidat a celebrar el vostre amor, la bona notícia que és possible estimar, lliurar-se, fer projectes conjunts i aquesta celebració és, alhora, sagrament que esdevé per a tots nosaltres un signe, una presència de l'Amor de Déu a la humanitat. Sabeu el que heu viscut. Disposeu, ara, d'una pàgina en blanc per escriure la història del vostre amor. No us podeu acontentar amb un to sentimental i ro-

màntic, bo i que la comunicació de sentiments jugui un paper molt important en la vida de parella. En el dia a dia, s'ha de conrear l'amor amb fidelitat creativa. Cal lluitar perquè la seva flama no s'apagui mai, perquè encengui les nostres vides cada vegada més [...]. Heu escollit l'evangeli de les benaurances, que són el nostre codi de felicitat, de l'autèntica, que es fa present en la vida quan sortim del nostre jo egoista i ens descentrem i sabem girar el rostre, les mans i el cor vers l'altre. Actuant així, rebem el generós regal de la felicitat [...]. Sou per a nosaltres motiu d'esperança, perquè us voleu casar per ser feliços i perquè en el vostre projecte hi ha un espai per a la felicitat dels altres [...]. La vostra experiència de fe i de vida, el camí de les benaurances del qual heu recorregut un bon tros, us fa col·laboradors del Regne de Déu. El voleu present en el vostre dia a dia. Jesús us necessita per fer-lo avançar.»

«Després es va girar cap als deixebles i, a part, els digué: Feliços els ulls que veuen el que vosaltres veieu!» (Lc 10, 23). L'homilia ens convidà a tots els presents a no adormir-nos ni acomodar-nos. Ara és feina nostra.

HECHOS DE VIDA

MN. JOSEP M. ALIMBAU ARGILA

Atender al pobre y al necesitado

François Mauriac, Premio Nobel de Literatura, escribía de Péguy:

«Se ilusionaba creyendo que nuestra **fe**, en medio de abandonos, nos ofrece el **mérito**, una **fuentes: atender al pobre**.

«Había quienes se oponían entonces a nosotros: la ciencia y la razón. Yo miraba en **silencio** y **recordaba** aquel hecho vivido:

«**Aquel pobre** que durante mi **infancia** venía todas las tardes a casa a **pedir** las **sobras** de lo que habíamos **comido** la familia. Le hacían **sentar** en la **mesa**, todavía sin limpiar, y le **servían** la **comida**.»

Mauriac afirmaba que: «El verdadero **sufrimiento** del **cristiano** es que **conoce** la **tristeza** de **no ser**

Santo», como también decía León Bloy.

Los **santos** viven inmersos en adversidades, en enfermedades, en sufrimientos, en traiciones, y lo **soportan todo** por **Amor** y con **alegría**. Se desviven y ayudan a los demás. Sirven y aman a los **pobres** y **necesitados**.

El gran Pascal escribía: «Todos los cuerpos, el firmamento, las estrellas, la tierra, el reino vegetal y animal, **no valen tanto** como el **menor** de los **espíritus**; todos los **cuerpos juntos** no valen tanto como el **más pequeño movimiento** de **caridad**.»

Decía A. Martel: «El **mundo** necesita un **diluvio** de **caridad**, de **Amor**.»

Lectures de la missa diària i santoral

12. ■ Dilluns (lit. hores: 3a setm.) [Dt 10,12-22 / Sl 147 / Mt 17, 22-27]. Sant Herculà, bisbe; santa Hilària, mr., mare de santa Afra; beat Innocenci XI, papa (1676-1689); beat Joan de Rieti, rel. agustinià.

13. ■ Dimarts [Dt 31,1-8 / Sl: Dt 32,3-4a.7.8.9 i 12 / Mt 18,1-5.10.12-14]. Sant Poncià, papa (230-235), exiliat a Sardenya amb sant Hipòlit, prev., considerats màrtirs claretians de Barbastre (1936). Sant Cassià, mestre mr. a Imola (s. III); santa Concòrdia, mr.; santa Aurora, vg. i mr.; santa Centola, vg. i mr. Beat Josep Tàpies i companys, prev. mr., del bisbat d'Urgell.

14. ■ Dimecres [Dt 34,1-12 / Sl 65 / Mt 18,15-20]. Sant Maximilià-Maria Kolbe (1894-1941), prev. franciscà conventual i mr. a Auschwitz. Sant Eusebi, prev. romà (s. IV); santa Anastàsia, rel. viuda.

15. □ † Dijous [Ap 11,19a;12,1.3-6a.10ab / Sl 44 / 1Co 15,20-26 / Lc 1,39-56]. Assumpció de la Mare de Déu (inicialment i a Orient: la Dormició). Sant Tarsici, acòlit mr.

16. ■ Divendres [Js 24,1-13 / Sl 135 / Mt 19,3-12]. Sant Esteve d'Hongria (†1038), rei; sant Roc, de Montpeller, advocat de les malalties infeccioses; santa Serena, emperadriu; beat Joan de Santa Marta, prev. franciscà i mr. al Japó (1618), de Prades (Baix Camp).

17. ■ Dissabte [Js 24,14-29 / Sl 15 / Mt 19,13-15]. Sant Jacint de Polònia, prev. dominicà; santa Beatriu de Silva, vg. franciscana, fund. Concepcionistes, a Toledo (1484); sant Eusebi, papa (grec, 309) i mr.; beat Bartolomé Laurel, rel. franciscà, de Mèxic, i mr. (1627) al Japó.

18. ■ † Diumenge vinent, XX de durant l'any (lit. hores: 4a setm.) [Jr 38,4-6.8-10 / Sl 39 / He 12, 1-4 / Lc 12,49-53]. Mare de Déu de la Font de la Salut. Sant Agapit, noi mr. (275); santa Helena, emperadriu; beat Manés de Guzmán, prev. dominicà, germà de sant Domènec; sant Patrici, bisbe; beat Nicolau Factor, prev. franciscà, de València.

DIUMENGE XIX DE DURANT L'ANY

COMENTARI

Ànims disposats

MN. MARCOS ACEITUNO DONOSO

Amb aquest evangeli conclou la segona part del díptic que ens proposa sant Lluç sobre el valor de l'autèntica riquesa. Hi podem intuir de manera especial dos punts molt interessants de contacte amb la nostra societat contemporània.

En efecte, en la nostra societat, el criteri d'autenticitat natural és el cor, entès com la seu de les emocions. Allò que em suscita un sentiment positiu, i que em fa sentir bé, és bo, i igualment, al contrari. Jesús diu avui que aquest criteri s'ha de completar: hem d'incloure acció i actitud. Acció, perquè és per les obres externes com podem avaluar les motivacions interiors. Actitud, allò que ens identifica espiritualment, que dibuixa la nostra biografia espiritual. Crist ens convida a dibuixar la biografia del cristià, diligent i atent; a no deixar passar cap oportunitat per tal de fer el bé i guarir tota malaltia; a alliberar de qualsevol mal; a saber esperar, perquè el Creador de la nostra persona tornarà a manifestar-se i coronarà amb sobreabundància de vida i benedicció els seus fidels. Aquesta és la nostra riquesa.

Un altre criteri moral i espiritual que predomina en l'actual generació *millennial* és que té consciència que viu enmig de molts condicionants, però també se sap responsable. Jesús evangelitza aquesta actitud, dient: Com més confiança posem en el Senyor, més responsabilitat cal per part nostra. Ell ens convida que completem la seva mirada espiritual sobre el món, descobrint que la responsabilitat també demana una actitud interior d'esperança, més enllà d'allò que es veu. Aquest impuls no brolla de nosaltres mateixos; brolla del Senyor, i és la virtut sobrenatural de la fe. Creiem en Déu, creiem també en Crist.

Lectura del llibre de la Saviesa (Sv 18,6-9)

Aquella nit de la sortida d'Egipte, havia estat anunciada per endavant als nostres pares, perquè se sentissin encoratjats en veure acomplerts els juraments en què havien cregut. El vostre poble esperava la salvació dels justos i la perdició dels enemics. Amb un mateix fet castigàveu els adversaris i ens cobríeu de glòria a nosaltres, que vós havíeu cridat. Els fills sants d'un poble bo oferiren víctimes invisibles, es comprometeren a observar aquesta llei divina: tot el poble sant havia de participar igualment dels béns, com havia participat dels perills. Després entonaren per primera vegada els cants de lloança dels pares.

Salm responsorial (32)

R. *Feliç el poble que el Senyor s'ha escollit per heretat.*

Justos, aclameu el Senyor, / fareu bé de lloar-lo, homes rectes. / Feliç la nació que té el Senyor per Déu, / feliç el poble que ell s'ha escollit per heretat. R.

Els ulls del Senyor vetllen els qui el veneren, / els qui esperen en l'amor que els té; / ell els allibera de la mort, / i els retorna en temps de fam. R.

Tenim posada l'esperança en el Senyor, / auxili nostre i escut que ens protegeix. / Que el vostre amor, Senyor, no ens deixi mai; / aquesta és l'esperança que posem en vós. R.

Lectura de la carta als cristians hebreus(He 11,1-2.8-19) *(Versió abreujada)*

Germans, creure és posseir anticipadament els béns que esperem, és conèixer per endavant allò que encara no veiem. L'Esriptura ha guardat la bona memòria dels antics, perquè havien cregut. Gràcies a la fe, Abraham, quan Déu el cridà, obeeí a la invitació d'anar-se'n a la terra que havia de posseir en herència. Sortí del seu país sense saber on aniria. Gràcies a la fe, residí en el país que Déu li havia promès com si fos un foraster, vivint sota tendes igual que Isahac i Jacob, hereus com ell de la mateixa promesa. És que esperava aquella ciutat ben fonamentada, que té Déu mateix com arquitecte i constructor. Gràcies a la fe, igual que Sara, que era estèril, Abraham obtingué la capacitat de fundar un llinatge, tot i la seva edat avançada; i es que va creure en la fidelitat de Déu que li ho havia promès. Per això d'un sol home, ja caduc, en nasqué una descendència tan nombrosa com les estrelles del cel i com els grans de sorra de les platges de la mar.

✝ Lectura de l'evangeli segons sant Lluç(Lc 12,32-48) *(Versió abreujada)*

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles:

«Estigueu a punt, amb el cos cenyit i els llums encesos. Feu com els criats que esperen quan tornarà el seu amo de la festa de noces, per poder obrir la porta tan bon punt trucarà. Feliços els criats que l'amo trobarà vetllant al moment de la seva arribada. Amb tota veritat us dic que se cenyirà, els farà seure a taula, i ell mateix passarà a servir-los d'un a un. Feliços si els trobava sempre vetllant, ni que vingués a mitjanit o a la matinada.

Estigueu-ne segurs: si el cap de casa hagués previst l'hora que el lladre vindria, no hauria permès que li entressin a casa.

Estigueu a punt també vosaltres, que el Fill de l'home vindrà a l'hora menys pensada».

Lectura del libro de la Sabiduría (Sab 18,6-9)

La noche de la liberación les fue preanunciada a nuestros antepasados, para que, sabiendo con certeza en qué promesas creían, tuvieran buen ánimo.

Tu pueblo esperaba la salvación de los justos y la perdición de los enemigos, pues con lo que castigaste a los adversarios, nos glorificaste a nosotros, llamándonos a ti. Los piadosos hijos de los justos ofrecían sacrificios en secreto y establecieron unánimes esta ley divina: que los fieles compartirían los mismos bienes y peligros, después de haber cantado las alabanzas de los antepasados.

Salmo responsorial (32)

R. *Dichoso el pueblo que el Señor se escogió como heredad.*

Aclamad, justos, al Señor, / que merece la alabanza de los buenos. / Dichosa la nación cuyo Dios es el Señor, / el pueblo que él se escogió como heredad. R.

Los ojos del Señor están puestos en quien lo teme, / en los que esperan su misericordia, / para librar sus vidas de la muerte / y reanimarlos en tiempo de hambre. R.

Nosotros aguardamos al Señor: / él es nuestro auxilio y escudo. / Que tu misericordia, Señor, venga sobre nosotros, / como lo esperamos de ti. R.

Lectura de la carta a los Hebreos(Heb 11,1-2.8-19) *(Versión abreviada)*

Hermanos:

La fe es fundamento de lo que se espera, y garantía de lo que no se ve. Por ella son recordados los antiguos.

Por la fe obedeció Abrahán a la llamada y salió hacia la tierra que iba a recibir en heredad. Salió sin saber adónde iba. Por fe vivió como extranjero en la tierra prometida, habitando en tiendas, y lo mismo Isaac y Jacob, herederos de la misma promesa, mientras esperaba la ciudad de sólidos cimientos cuyo arquitecto y constructor iba a ser Dios.

Por la fe también Sara, siendo estéril, obtuvo «vigor para concebir» cuando ya le había pasado la edad, porque consideró fiel al que se lo prometía.

Y así, de un hombre, marcado ya por la muerte, nacieron hijos numerosos, como las estrellas del cielo y como la arena incontable de las playas.

✝ Lectura del santo Evangelio según san Lucas(Lc 12,32-48) *(Versión abreviada)*

En aquel tiempo, dijo Jesús a sus discípulos:

«Tened ceñida vuestra cintura y encendidas las lámparas. Vosotros estad como los hombres que aguardan a que su señor vuelva de la boda, para abrirle apenas venga y llame. Bienaventurados aquellos criados a quienes el señor, al llegar, los encuentre en vela; en verdad os digo que se ceñirá, los hará sentar a la mesa y, acercándose, les irá sirviendo. Y, si llega a la segunda vigilia o a la tercera y los encuentra así, bienaventurados ellos.

Comprended que si supiera el dueño de casa a qué hora viene el ladrón, velaría y no le dejaría abrir un boquete en casa.

Lo mismo vosotros, estad preparados, porque a la hora que menos penséis viene el Hijo del hombre».

VIDA DIOCESANA

Confirmacions

Col·legi Puresa de Maria (Sant Cugat del Vallès). El dissabte 18 de maig, Mons. Josep Àngel Saiz Meneses, Bisbe de Terrassa, confirmà 21 alumnes.

Col·legi el Pinar de Nostra Senyora (Vall-doreix). El dimecres 22 de maig, Mons. Josep Àngel Saiz Meneses, Bisbe de Terrassa, confirmà 49 alumnes.

Col·legi La Vall (Sabadell). Els dies 28 i 29 de maig, Mons. Salvador Cristau,

Bisbe auxiliar de Terrassa, confirmà 131 alumnes.

Sant Esteve de Palautordera. El dissabte 1 de juny, Mons. Josep Àngel Saiz Meneses, Bisbe de Terrassa, confirmà 13 persones.

Mare de Déu del Roser de Cerdanyola. El diumenge 2 de juny, Mons. Josep Àngel Saiz Meneses, Bisbe de Terrassa, confirmà 14 persones.

BÚSQUEDA

JOSEP OTÓN

Búsqueda. Ed. San Pablo, 2019

2. Búsqueda y necesidad

Guiados por las intuiciones de **Simone Weil**, repasamos la relación entre «búsqueda y necesidad». La condición humana se caracteriza por unas necesidades que no atañen a su fisiología, sino que se desprenden de su mundo interior. Es lo que **Simone Weil** definió como las necesidades del alma. Conciernen a la vida moral. Son tan terrenas como las necesidades físicas porque, inscritas en la inmanencia, no es posible prescindir de ellas. Esto quiere decir que si no se satisfacen el individuo queda postrado en un estado de atonía que lo aboca a la muerte.

Una necesidad del alma es el orden. Buscamos la seguridad del orden, pero también la seducción de la aventura, de lo imprevisto. Buscamos la necesidad del alma de la igualdad, pero necesitamos descubrir la singularidad de cada cual, aquello que le es propio. La búsqueda debe conjugar estas dos dimensiones.

La búsqueda de la libertad —otra necesidad del alma— tiene que ir unida a la búsqueda de la responsabilidad, la aceptación de un marco de reglas a las cuales nos debemos adecuar. Ahora bien, tal adecuación no implica sumisión o servilismo. Es un acto que conlleva la reconciliación con la realidad. Implica el reconocimiento de los límites de la propia libertad. Pero de ningún mo-

do debe suponer la connivencia con la injusticia que subyace en estructuras y en costumbres. **Nelson Mandela** es uno de los grandes referentes en la defensa de los derechos humanos, pero primero tuvo que aprender a ser dueño de sí mismo para poder conducir a otros por las sendas del libre albedrío. Luchaba por mantener la libertad interior en un entorno opresivo.

Otras *necesidades del alma* son la verdad, que nos pone en contacto con lo real; la soledad, porque «el alma humana —escribe **Weil**— necesita, por un lado, soledad e intimidad, por otro, vida social». Hay que saber combinar la soledad y la vida social; la propiedad, sin que degeneren en dependencia, sin que el afán de poseer acabe absorbiendo a la persona. Son así mismo necesidades anímicas, como comenta **Weil**, el honor, la seguridad y el arraigo. No comenta la felicidad, que no debería ser el objetivo prioritario de la búsqueda, sino su consecuencia. Donde las necesidades de los seres humanos están satisfechas florece la fraternidad y la alegría. Como afirmaba el poeta **Henry David Thoreau**, la felicidad «es como una mariposa, cuanto más la persigues, más te eludirá. Pero si vuelves tu atención a otras cosas, vendrá y suavemente se posará en tu hombro».

REMAD MAR ADENTRO

† JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES
Obispo de Terrassa

La peregrinación en la Sagrada Escritura

A partir de hoy dedicaré diversas cartas a reflexionar sobre distintos aspectos de la peregrinación.

Leer y meditar los libros del Antiguo Testamento nos ayuda a ser conscientes de que el pueblo elegido, el pueblo de Israel, es ante todo una comunidad peregrinante, y que es Dios quien va trazando el camino que ha de recorrer. Es el camino que recorre Abrahán desde la fe, sin saber adónde iba; es la peregrinación del pueblo de Israel hacia la tierra prometida, conducido por Dios en el desierto; de la misma manera, es Dios quien abre el camino para los que regresan a Jerusalén desde el exilio en Babilonia. En los Evangelios observamos también como Jesús peregrina al Templo de Jerusalén en las fiestas de la Pascua, de Pentecostés y de las Tiendas.

La peregrinación de Abrahán es modelo para todo creyente. Deja su tie-

rra, su patria y la casa paterna, y se pone en camino, con fe y esperanza. Dios le pide que abandone su tierra, su ambiente, sus raíces, para ir hacia el país que le mostrará. Su partida requiere una obediencia y una confianza radicales. Así nos lo explica la carta a los Hebreos: «Por la fe obedeció Abrahán a la llamada y salió hacia la tierra que iba a recibir en heredad. Salió sin saber adónde iba. Por fe vivió como extranjero en la tierra prometida, habitando en tiendas, y lo mismo Isaac y Jacob, herederos de la misma promesa, mientras esperaba la ciudad de sólidos cimientos cuyo arquitecto y constructor iba a ser Dios» (11,8-10).

Abrahán recibe una gran promesa: llegará a constituir un gran pueblo. Pero la promesa no está exenta de interrogantes: por un lado, él es de edad avanzada, así como su esposa Sara,

que además es estéril; por otra parte, se le promete una nueva tierra, pero en ella tendrá que vivir como un extranjero. Él confía en Dios y no se deja condicionar por las apariencias aun cuando su camino se presenta cargado de misterio. Con su actitud se convierte para nosotros en un modelo de fe, de confianza en Dios, de ser consciente de dónde se encuentra la verdadera patria para el creyente, y de que el ser humano no es más que un peregrino en esta vida y en este mundo, en camino constante hacia la patria del cielo.

El camino de Israel en el desierto es otro gran paradigma de peregrinación que encontramos en las Sagradas Escrituras. En un momento concreto de su historia, llegó al poder en Egipto un nuevo faraón que no había conocido a José, y el miedo al crecimiento demográfico que experimen-

taba el pueblo de Israel le llevó a oprimirlo con pesadas cargas. Dios escuchó el clamor de su pueblo y lo liberó de la esclavitud por medio de Moisés. Tras la salida de Egipto se inició una larga marcha que tuvo como meta la tierra prometida. A lo largo de esta marcha por el desierto se producirán diferentes pruebas y episodios: dificultades, tentaciones, protestas, infidelidades, hasta idolatrías. A pesar de todo ello, no les faltará la presencia de Dios providente.

El pueblo de Israel es un pueblo en camino, un pueblo que el Señor hizo salir de la esclavitud de Egipto y guió hasta la tierra que había prometido a sus padres. La peregrinación en el desierto es una experiencia que le sirvió como purificación y maduración. A partir del Éxodo, Israel vivió con la seguridad cada vez más intensa de ser un pueblo liberado por Dios y conducido hacia una nueva tierra. La travesía del desierto es fundamental en la existencia del pueblo de Israel, porque es una experiencia evidente de la salvación de Dios. El pueblo deberá recordar siempre esta experiencia fundamental del desierto, una etapa de su historia en que vivía en total dependencia de Dios y caminaba guiado y protegido por Él. El éxodo será un memorial siempre vivo y presente.